

Karnawał zwierząt

Marcin Danilewski – skrzypce, dyrygent

Paweł Maślanka – skrzypce

Miłosz Rutkowski – marimba

West Side Sinfonietta

Dzieci z Polski i Ukrainy

Anna Wagner – prowadzenie

Program

Camille Saint-Saëns (1835–1921)

Karnawał zwierząt

Robert Oetomo (ur. 1988)

I Koncert na marimbę i smyczki

Edvard Grieg (1843–1907)

I Suita „Peer Gynt” op. 46

II Suita „Peer Gynt” op. 55

Pieśni jidysz dla dzieci:

Nigun (muzyka tradycyjna)

N'az der rebe lacht (słowa i muzyka: N. Nadir)

Beygale (muzyka tradycyjna, słowa: G. Bogomazow)

Tumbalalajke (słowa i muzyka tradycyjne)

Mir zayjnen ale brider (słowa: M. Winczewski, muzyka tradycyjna)

Wyboru pieśni dokonała Bente Kahan w ramach projektu „Śpiewajmy razem!” Fundacji Bente Kahan. Pieśni zabrzmiały w jidysz oraz w języku polskim i ukraińskim. Opracowanie pieśni: H.W. Florin. Tłumaczenie tekstów na język polski: Aleksander Gleichgewicht, tłumaczenie na język ukraiński: Iryna Tandur.

[80']



Z okazji Dnia Dziecka zapraszamy na pełen magii koncert wypełniony muzyką, która przypadnie do gustu zarówno najmłodszym, jak i starszym melomanom! Zabrzmią uwielbiane, barwne brzmieniowo dzieła autorstwa Camille'a Saint-Saënsa i Edvarda Griega, ale także niezwykle melodyjny utwór nieco mniej znanego twórcy – Roberta Oetomo, australijskiego perkusisty pochodzącego z Indonezji. Na zakończenie usłyszymy zaś wybrane pieśni jidysz dla dzieci, które zabrzmiały również w języku polskim oraz ukraińskim.

Koncert rozpoczną dźwięki *Karnawału zwierząt* Camille'a Saint-Saënsa – dzieła przedstawiającego barwny korowód rozmaitych gatunków zwierząt, doskonale zilustrowanych muzycznie przez francuskiego kompozytora. Twórca sam określił cykl mianem „fantazji zoologicznej”, co w pełni oddaje jego charakter. Składa się on z czternastu utworów o niewielkich rozmiarach, wykonywanych przez rozmaite składy instrumentalistów. Wysłuchując kompozycji, można usłyszeć całe spektrum brzmień, zarówno instrumentów smyczkowych, perkusyjnych czy dętych, jak i fortepianów oraz kontrabas. *Karnawał zwierząt* rozpoczyna się majestatyczną *Introdukcją* i *Królewskim marszem Lwa*, pochod „króla zwierząt” poprzedza zaś skoczne *Kury i Koguty*. Za nimi po klawiaturach fortepianów mkną *Kułany*. Następnie tempo spada przy niespiesznych *Żółwiach*, snujących się do wolnej melodii słynnego kankana Jacques'a Offenbacha. Te ustępują wkrótce miejsca rozpychającemu się *Słoniowi* oraz skocznym *Kangurom*. W *Akwarium* pobłyskują mieniące się różnymi kolorami rybki, zaś zza niego wyłaniają się *Osobistości* o długich uszach. Dźwięki klarnetu naśladują *Kukułkę* w głębi lasu, która zwiastuje z kolei pełną papuzich kolorów *Ptaszarnię*. Kolejnym z ogniw utworu są... *Pianiści*. Saint-Saëns zażartował sobie tym samym z instrumentalistów, przypisując im liczne gamy, wprawki i pasaży, a w każdym razie przebiegi, które winni mozolnie ćwiczyć. Nie da się ukryć, że niektórzy z wirtuozów fortepianu poczuli się nieco dotknięci przez dowcip kompozytora parodiującego ich codzienne praktyki. Pstryczkiem w nos dla dumnych melomanów musiało być także usłyszenie *Skamielin* – a więc dawno wymarłych zwierząt – w niezwykle żywołowym muzycznie wydaniu. Kompozytor wplótł bowiem w ich melodię dobrze znane frazy, takie jak dźwięki starofrancuskiej piosenki dziecięcej *Kurki Trzy* czy arii z *Cyrulika Sewilskiego* Gioacchina Rossiniego. By przywołać obrazy szkieletów nawiązał z kolei do swojego wcześniejszego, niezwykle cenionego dzieła – *Danse macabre*, wpisującego się w motywy tańca śmierci. Spośród miniatur największą popularnością cieszy się niewątpliwie subtelny, a zarazem liryczny w wyrazie *Łabędź* ilustrujący wdzięk tytułowego ptaka. W żywołowym finale następuje entuzjastyczny pochod wszystkich zwierząt, tworzących radosny korowód, jakby na pożegnanie. Saint-Saëns napisał swój utwór jako rodzaj muzycznego żartu, kategorycznie wzbraniając się przed jego prezentacją szerszej publiczności. Obawiał się, że *Karnawał zwierząt* negatywnie wpłynie na jego wizerunek poważnego kompozytora. Zgodnie z wolą artysty partyturę utworu wydano dopiero

po jego śmierci. Dzieło zostało wówczas przyjęte z ogromnym entuzjazmem i cieszy się popularnością aż do dziś. Podczas koncertu muzycy wykonają jego fragmenty. Kompozycja Saint-Saënsa poprzedzi *I Koncert* na marimbę i smyczki Roberta Oetomo – perkusisty, a zarazem kompozytora młodego pokolenia. Jako wykonawca intensywnie podróżował, koncertując w rozmaitych częściach świata. Jego działalność kompozytorska silnie wiąże się z propagowaniem bliskiej mu muzyki perkusyjnej. W kompozycji, która znalazła się w repertuarze koncertu, na pierwszy plan wysuwa się wyjątkowo ciepły i miękki tembr marimby – instrumentu zbudowanego z licznych drewnianych sztabek, którym zawdzięcza swoje harmonijne, uspokajające wręcz brzmienie. Wedle rozmaitych hipotez marimba wywodzi się z Indonezji, Amazonii, bądź Afryki. Dźwięki tego instrumentu usłyszeć można także w utworach muzyki popularnej, chętnie sięgali po nią bowiem muzycy zespołów The Rolling Stones czy ABBA.

Wieczór zwieńczą dźwięki suit orkiestrowych Edvarda Griega oraz zbiór pieśni jidysz dla dzieci. Zarówno *I Suita* „Peer Gynt” op. 46 z 1888 roku, jak i *II Suita* „Peer Gynt” op. 55 z 1891 roku powstały jako muzyka do dramatu autorstwa norweskiego pisarza Henryka Ibsena. Peer Gynt to postać egoistycznego lenia, nicponia i awanturnika wyganego z rodzinnej wioski, włóczącego się po całym świecie. Jest on doskonale znany wszystkim Norwegom z rodzimych legend i baśni. Na swej drodze napotyka różne istoty, wśród nich także trolle i gnomy, by ostatecznie, po licznych perypetiach, zdecydować się powrócić do swej ojczyzny. Od kary za swe nikczemne życie zostaje ostatecznie ocalony za sprawą miłości oddanej, czekającej na niego Solvejgi. Już pierwsza z suit przyniosła kompozytorowi rozgłos, a rozpoczynając ją radosny *Poranek* oraz *W grocie Króla Gór*, stanowiący finał nawiązujący do tajemniczych skandynawskich sag, należą do najbardziej rozpoznawalnych melodii muzyki klasycznej. *Nigun*, *N'az der rebe lacht*, *Beygale*, *Tumbalalajke* oraz *Mir zayjnen ale brider* to z kolei tytuły tradycyjnych żydowskich pieśni jidysz, które zabrzmiały w finale koncertu w wykonaniu dzieci z Polski oraz Ukrainy.

Marcelina Werner-Śliwowska

Organizator:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:



Wrocław miasto spotkań

